

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Denne Bedriftssundhedstjeneste for selvstændige erhvervsdrivende inden for det grønne område har en del lighedspunkter med den eksisterende svenske landbrugssikkerhedstjeneste, Lantbrukshälsan.

Initiativet til oprettelsen af Lantbrukshälsan kom fra nogle lokalforeninger af LRF, Lantbrukarnas Riksförbund i 1975. I 1977 indledte Lantbrukshälsan sin virksomhed. Lantbrukshälsans hovedopgaver er: 1) at forebygge sundhedsproblemer og ulykkestilfælde hos de tilsluttede og 2) at informere om sundhedsfare og ulykkesrisici til alle i landbruget. Der er tilslutningspligt for landmænd med ansatte, og tilslutning er frivillig for de øvrige.

Den årlige omsætning for Lantbrukshälsan var i 1986 på 33 mio. sv. kr. Indtægterne fremkommer således:

Midler, der afsættes ved landbrugets prisforhandlinger: 15 mio. kr.

Medlemsbidrag, ca. 22.000 medlemmer à 415 kr.: 9 mio. kr.

Statstilskud: 9 mio. kr.

Ca. 10.000 landbrug med i alt 22.000 beskæftigede er tilsluttet Lantbrukshälsan.

Landet er opdelt i 4 regioner med i alt 30 landbrugssikkerhedstjenestecentre. De fleste centre har en kapacitet på omkring 1.000 tilsluttede. På et center af denne størrelse er der sygeplejerske på heltid, en sekretær og en maskinkonsulent på halv tid, en læge én dag om ugen og en fysioterapeut 1 eller 2 dage om ugen. Desuden er der 4 regionskontorer og et hovedkontor.

I alt er der ved Lantbrukshälsan i Sverige beskæftiget personale i, hvad der svarer til 100 heltidsstillinger. Derudover er man i øjeblikket ved at vælge ca. 1.600 sikkerhedskontaktpersoner, én i hver lokalforening af LRF. Disse må ikke forveksles med de ansattes sikkerhedsrepræsentanter, som fungerer uafhængigt af Lantbrukshälsan, ligesom Arbejdstilsynet gør det.

Efter tilslutning kaldes man til en omfattende helbredsundersøgelse, hvorunder eventuelle arbejdsmiljøproblemer drøftes. Hvis landmanden tilhører en risikogruppe eller han selv eller personalet finder anledning til det, foretages arbejdspladsbesøg. Afhængigt af produktionsforholdene og landmandens helbredsforhold tilrettelægges derefter et individuelt undersøgelses- og informationsprogram. Samtidig kan landmanden eller den ansatte til enhver tid henvende sig til Lantbrukshälsan og få råd eller vejledning i arbejdsmiljøspørgsmål, uden at det koster noget.

Et tilsvarende forebyggende sikkerheds- og sundhedsarbejde, som det svenske Lantbrukshälsan udfører, kendes ikke i Danmark. Hvor der i Sverige er over 100 personer fuldtidsbeskæftiget i Lantbrukshälsan og op imod 1.600 sikkerhedskontaktpersoner i de lokale landboforeninger, er der næppe et eneste menneske i Danmark, der er særligt beskæftiget med forebyggende sikkerheds- og sundhedsarbejde inden for det grønne område, som i dag ikke er tilsluttet BST.

Det grønne område adskiller sig fra øvrige områder ved at have flere selvstændige erhvervsdrivende beskæftiget end ansatte. Dette begrundes dette særskilte forslag om de selvstændige erhvervsdrivendes muligheder for i lighed med de ansatte inden for det grønne område at opnå de arbejdsmiljømæssige fordele ved at være tilsluttet et bedriftssundhedscenter.

Erhvervene i det grønne område, gartneri, landbrug og skovbrug, anses i al almindelighed for at være sunde erhverv ude i den fri natur. F.eks. er selvstændige landmænd da også den erhvervsgruppe, der har den højeste gennemsnitlige levealder. Bortset fra, at mange faktorer influerer på levealderen, er netop den traditionelle opfattelse af det grønne område som sunde erhverv medvirkende til arbejdsmiljøproblemerne.

Den daglige arbejdsdag inden for det grønne områdes erhverv er i dag meget forskellig fra arbejdsdagen for bare 20 år siden. Produktionen er ofte stærkt specialiseret, hvilket forøger arbejdsmiljøproblemer-